

Комисия по петиции

2015/2258(INI)

29.4.2016

СТАНОВИЩЕ

на комисията по петиции

на вниманието на комисията по заетост и социални въпроси

относно прилагането на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, и по-специално окончателните забележки на Комитета на ООН за правата на хората с увреждания

(2015/2258(INI))

Докладчик по становище(*): Роса Естарас Ферагут

(*). Процедура с асоциирани комисии – член 54 от Правилника за дейността

PA_NonLeg

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по петиции приканва водещата комисия по заетост и социални въпроси да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. придава първостепенно значение на член 33 от Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания – КПХУ на ООН – („Прилагане на национално равнище и мониторинг“) и на заключителните забележки 76 и 77 на Комитета на ООН и съответно приветства одобрението от страна на Комитета на ООН на присъствието на Парламента в рамката за независим мониторинг;
2. припомня, че комисията по петиции предоставя активна защита на европейските граждани (физически или юридически лица), съгласно член 227 от ДФЕС, така че да могат да отправят жалба при нарушаване на техните права от европейските, националните и местните органи, включително произтичащите от прилагането на европейските политики, чиято цел е изпълнение на КПХУ на ООН, в контекста на Декларацията относно разграничаването на областите на компетентност, приложена към заключителния акт за приемане на Договора;
3. отбелязва факта, че комисията по петиции се признава за един от институционалните инструменти на ЕС (заедно с Омбудсмана, който осигурява защита на гражданите в случай на лошо управление), който може да предостави защита в контекста на рамката на независим надзор, в съответствие с принципите на функционирането на националните институции за защита и насърчаване на правата на човека („Парижки принципи“), приети от Общото събрание на Организацията на обединените нации в Резолюция 48/134 от 1993 г.;
4. посочва, че за да изпълнява ролята за предоставяне на защита, комисията по петиции поема ангажимента да действа в контекста на рамката за независим мониторинг по отношение на предварителните разследвания на нарушения на правото на ЕС за прилагане на КПХУ на ООН, предаването на петиции към други парламентарни комисии, за да разследват въпроса или да предприемат съответните действия, и извършването на посещения на място с цел събиране на информация и установяване на контакт с националните органи;
5. припомня, че всяка година комисията по петиции получава значителен брой петиции от лица с увреждания, показващи реалността на милиони хора в Европа, които изпитват ежедневни трудности по отношение на достъпа до работа и заетост, образование и транспорт или участие в политическия, обществен и културния живот; подчертава значението на член 29 от КПХУ на ООН относно участието без дискриминация на хората с увреждания в политическия и обществен живот;
6. припомня, че пълното приобщаване на хората с увреждания е не само право и заслужена полза за съответните лица, но и актив за обществото като цяло, тъй като то може да се възползва от ценностите и различните умения, които тези лица предлагат;
7. припомня, че често петициите, на които се отделя по-голямо внимание, са подкрепени от организации на гражданското общество, представляващи хората с

увреждания, и че следователно е необходимо да се насърчава и популяризира ролята за осигуряване на защита и ефективността на петициите, свързани с нарушаването на тези права; приветства ролята, изпълнявана от тези организации, когато става въпрос за насърчаване на социалното приобщаване и подобряването на качеството на живот на хората с увреждания, и счита, че тази задача следва да бъде подкрепена допълнително от обществените институции, както и на равнището на целевото финансиране;

8. приветства факта, че публичното изслушване на тема „Защита на правата на хората с увреждания от перспективата на получените петиции“, организирано от комисията по петиции на 15 октомври 2015 г., отговаряше на високи стандарти за достъпност, и препоръчва всички заседания на комисии на Парламента да станат достъпни в бъдеще за хората с увреждания;
9. счита, че е важно комисията по петиции да организира изяви, специално насочени към петициите в областта на уврежданията, и подчертава важната роля на диалога, в който множество заинтересовани страни дават своя принос, включително други съответни комисии на Европейския парламент, членове на рамката на ЕС за Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, организации на гражданското общество, представляващи хората с увреждания, и представители на академичните среди;
10. приветства използването на брайловото писмо в комуникацията с вносителите на петиции и насърчава всички институции на ЕС да използват жестомимичен език, лесни за четене формати и брайлово писмо в своята комуникация с гражданите, с цел да запазят и продължат усилията за включване на гражданите в работата на европейските институции и в европейския проект;
11. настоятелно призовава службите на Парламента да засилят вътрешния механизъм за координиране на прилагането на КПХУ на ООН („мрежа на КПХУ на ООН“), за да се превърне той в хоризонтално действащ механизъм за наблюдение и прилагане на Конвенцията, обхващащ всички парламентарни комисии и разполагащ със свой собствен секретариат и персонал, работещ на пълно работно време само за него;
12. отбелязва, че някои държави членки, които са ратифицирали КПХУ на ООН, все още трябва да създадат или определят органи за прилагане и мониторинг на Конвенцията, както се изисква съгласно член 33; отбелязва, че работата на тези органи, които вече са създадени, по-специално рамките за мониторинг, установени съгласно член 33, параграф 2, е възпрепятствана от липсата на финансови и човешки ресурси, както и от липсата на стабилно правно основание за тяхното определяне;
13. призовава държавите членки, които все още не са го направили, да предприемат бързи мерки за финализиране на последните реформи, които възпрепятстват ратифицирането на КПХУ на ООН; призовава ЕС и държавите членки да допълнят ратифицирането на КПХУ на ООН с приемането на Факултативния протокол към нея; счита, че ролята на комисията по петиции следва да бъде изяснена и призната в Правилника за дейността преди сключването на Протокола;
14. призовава ЕС и неговите държави членки да увеличат усилията за привеждане в

съответствие на своите правни рамки с изискванията на КПХУ на ООН, включително всеобхватен преглед на законодателството, за да се осигури пълна хармонизация с разпоредбите на Конвенцията, като се поставят ясни цели и график за реформи и се определят отговорните участници;

15. призовава държавите членки спешно да приложат разпоредбите на КПХУ на ООН, да преразгледат съответно законодателството си и да гарантират правилното прилагане; призовава да се разработват нови и да се укрепват съществуващите национални инструменти, с цел да се оказва максимално съдействие на хората с увреждания и техните семейства;
16. счита, че ЕС следва да заема водеща роля по отношение на зачитането и насърчаването на правата на човека; приветства факта, че за първи път беше извършен преглед от страна на орган, създаден с договорите за ООН, на изпълнението на международните задължения, поети от ЕС в областта на правата на човека; счита, че заключителните бележки на Комитета на ООН за правата на хората с увреждания относно прилагането от ЕС на КПХУ на ООН, публикувани през 2015 г., представляват важен знак за ангажимента на ЕС по отношение на равенството и зачитането на правата на човека и предоставят насоки за законодателни и политически действия в сферата на компетентност на ЕС;
17. призовава Европейската комисия да работи в тясно сътрудничество с други институции, органи и агенции на ЕС, както и с държавите членки, да координира ефективно и систематично последващите действия във връзка със заключителните забележки, евентуално чрез стратегия за прилагане на КПХУ на ООН;
18. призовава за цялостно преразглеждане на Европейската стратегия за хората с увреждания за периода 2010 – 2020 г.;
19. като следва препоръките на първата оценка на КПХУ на ООН от страна на ООН, счита, че Комисията следва да установи независим инструмент за мониторинга и преразглеждането на Конвенцията, установяването на междуинституционален механизъм за координация и създаването на местни информационни пунктове и агенции във всяка държава членка, които следва да бъдат постоянни.
20. настоятелно призовава всички държави членки да предоставят за рамките за мониторинг, създадени съгласно член 33, параграф 2, стабилни и достатъчни финансови и човешки ресурси, за да изпълняват своите функции; счита, че те също така следва да гарантират независимостта на рамките за мониторинг, като следят техният състав и дейността им да вземат предвид Парижките принципи за функционирането на националните институции за правата на човека, както се изисква съгласно член 33, параграф 2 – това ще бъде подкрепено чрез създаването на официална правна основа, която ясно посочва ролята и обхвата на рамката; настоятелно призовава държавите членки, които все още трябва да определят органите по член 33, да направят това възможно най-скоро и да им предоставят необходимите ресурси и правомощия за ефективно изпълнение и мониторинг на техните задължения по силата на КПХУ на ООН;
21. счита, че следва да се осигури участието на лицата с увреждания и техните организации на всеки етап от процеса на вземане на решение; счита, че процесите

на преглед, извършвани от органите за мониторинг, предоставят ценна възможност за принос от страна на организациите на гражданското общество, включително организации, представляващи хората с увреждания; призовава ЕС и държавите членки да гарантират структурирани и систематични консултации с представители на организациите, представляващи хората с увреждания, когато предприемат мерки за изпълнение на съответните заключителни бележки и за насърчаване на събирането на данни и обмена на добри практики; призовава тези консултации да бъдат напълно достъпни, като дават възможност на всички хора с увреждания да участват, независимо от вида увреждане;

22. подчертава, че трябва да се осигурява информация на лицата с увреждания относно правата им и да им се предоставя пълно участие във всички политики и мерки, които могат да ги засягат, включително механизъм за подаване на жалби, и че трябва да се даде приоритет на участието на децата с увреждания и където има такива – на организациите за лицата с увреждания;
23. по отношение на член 35 от КПХУ на ООН, който задължава държавите членки, подписали Конвенцията, да изготвят първоначален доклад и впоследствие – доклади за прилагането ѝ, счита, че е необходимо тези доклади да се представят на всеки четири години и да се изготвят съвместно с организациите на лицата с увреждания.
24. приканва Комисията да предостави изяснения относно широкото определение на уврежданията на равнище ЕС;
25. призовава всички институции на ЕС да насърчават кампании за повишаване на осведомеността по въпроси, свързани с уврежданията, от гледна точка на правата на човека; счита, че медиите следва да се стремят да спомагат за положителния образ на хората с увреждания, като вниманието се съсредоточава върху техните умения и техния принос за обществото, както и повишаването на тяхната видимост;
26. настоятелно призовава всички държави – членки на ЕС, да дадат подходящо признание на ключовата роля на членовете на семейството, които полагат грижи, като гарантират, че те получават съответното социално и икономическо признаване, и като прилагат мерки за пряка материална подкрепа, като например защита на пенсионните права или субсидии, които водят до намаляване на пълния размер на разходите за услуги за полагане на грижи; призовава Комисията да извърши проучване, насочено към анализ на правния статут или липсата на такъв на членовете на семействата, които полагат грижи, във всички държави членки;
27. припомня, че съгласно Конвенцията лицата с увреждания притежават правоспособност при равноправни условия с всички останали във всички сфери на живота, включително достъп до правосъдие – икономическото им състояние не следва да представляват пречка за такъв достъп, достъп до гласуването и достъп до банкови услуги, здравни грижи, стоки и услуги; призовава ЕС да гарантира, че лицата с увреждания се ползват от всички права, установени в Договорите и правото на ЕС;
28. подчертава, че правоспособността е от съществено значение за запазване на личната независимост и че ограничаването ѝ и представителството от попечители трябва да

се установяват въз основа на ясни и хармонизирани критерии в ЕС, като необходимостта от такова дългосрочно представителство, както и това дали въпросният попечител е подходящ трябва да подлежат на периодично преразглеждане;

29. счита, че следва да се преразгледат рестриктивните тълкувания в законодателството на държавите членки на предпазните мерки, свързани с правото на гласуване, когато тези тълкувания възпрепятстват лицата с психосоциални увреждания да упражняват това право (член 29 от КПХУ на ООН);
30. приветства публикуването на 2 декември 2015 г. от Комисията на предложението за Европейски акт за достъпност; припомня, че е необходим цялостен подход към въпроса за достъпността и че правото на достъп, посочено в член 9 от КПХУ на ООН, трябва да бъде гарантирано за лицата с всички видове увреждания;
31. призовава Комисията да насърчава и да засилва използването на структурните фондове от страна на държавите членки с оглед на разработването на висококачествени социални услуги за хората с увреждания и гарантиране на прехода от институционални грижи към грижи в общността;
32. подчертава правото на всички лица с увреждания да живеят в общество, в което имат с равни възможности с тези на останалите граждани, така че да се осигури пълното им приобщаване и участие в обществото;
33. изисква използването на структурните и инвестиционните фондове да се извършва по балансиран начин, като се насърчава развитието на по-приобщаващи общности и системи за институционализиране, когато има такова искане, така че и в двата случая лицата с увреждания, включително децата и младите хора, да могат да получат подходяща помощ и подкрепа в целия ЕС, като по този начин се насърчава целта за по-голяма автономия в рамките на индивидуалните възможности;
34. призовава държавите членки да предприемат необходимите мерки за насърчаване на достъпа до структурните фондове за спомагателните услуги, като се обърне специално внимание на децата и младите хора, като и на техните семейства;
35. подчертава, че институциите, предлагащи подкрепа за лицата с увреждания, и по-конкретно домовете за хора с увреждания, следва надлежно да спазват сертифицирани стандарти (които подлежат на определяне) и да се подлагат на редовни проверки;
36. призовава ЕС и държавите членки да осигурят ефективни мерки, насочени към борба със сегрегацията на учашите с увреждания в училищата и в учебната среда, като положат всички необходими усилия, за да се гарантира, че те се ползват в пълна степен от правото си на приобщаващо и качествено формално, неформално и самостоятелно образование;
37. призовава Комисията да изготви доклад относно въздействието върху лицата с увреждания на основните политики и инвестиционни фондове на ЕС; призовава Комисията и държавите членки да включат организациите, представляващи лицата с увреждания, при планирането на оперативните програми; освен това подчертава

колко е важно да се гарантира пълен достъп на лицата с увреждания до програми на ЕС като „Еразъм +“, гаранцията за младежта и инициативите по EURES;

38. подчертава, че децата с увреждания срещат специфични проблеми и че следва да се полагат усилия за премахването на всички видове пречки, за да могат те да постигнат пълна независимост и да се радват на равни възможности, като следователно е от ключово значение да участват в политиките, които ги засягат; счита, че за тази цел следва да се създадат инструменти, които да позволяват децата с увреждания да могат да изразяват гледната си точка и да осигуряват тяхното участие;
39. призовава Комисията да гарантира висококачествено приобщаващо образование в европейските училища от ранна възраст, с превантивен подход и виждане за уврежданията и в съответствие с изискванията на КПХУ на ООН относно мултидисциплинарна оценка на индивидуалните потребности, неизключването на децата с увреждания и осигуряването на необходимите разумни улеснения;
40. призовава Комисията да предприеме неотложни мерки в сътрудничество с държавите членки и организациите, представляващи лицата с увреждания, за осигуряване на социална закрила и подходящо жизнено равнище за тези лица и за защитата им от мерките за бюджетни ограничения, взети в резултат на икономическата криза;
41. призовава държавите членки да се въздържат от съкращаване на помощите, свързани с увреждания, на услугите, предоставяни в общността, на здравните услуги, на програмите за обучение и образователните програми, което ще подкопае КПХУ на ООН и ще увеличи още повече равнищата на бедност и социална изключване;
42. отбелязва петициите, които описват случаи на нарушения в някои държави членки, когато става въпрос да се гарантират средствата за издръжка на хората с увреждания, не само относно това, че не се изплащат субсидии, предоставяни от закона, но също случаи като петиция № 1062/2014, в която се твърди, че органите са взели произволни административни решения, за да намалят надбавките, които преди са били предоставяни, въз основа на съмнителни медицински оценки, като по този начин ефективно са намалили степента на увреждането; изисква от съответните национални, регионални и местни органи да проявяват по-голямо разбиране към последиците от подобни действия върху живота на засегнатите лица и техните семейства и отправя искане към Комисията да следи внимателно различните политики и свързаните с тях мерки по отношение на уврежданията, които се прилагат в отделните държави членки;
43. настоятелно призовава институциите на ЕС да преразгледат Правилника за длъжностните лица, вътрешните правилници и правилата за прилагане, за да приемат всеобхватни политики за наемане на работа, включващи положителни мерки, за активно увеличаване на броя на служителите и стажантите с увреждания и за да се гарантира, че за всички служители на институциите на ЕС с увреждания или служители, които имат на издръжка член на семейството с увреждания, се предприемат разумните мерки, от които се нуждаят, за да се ползват от правата си при равни условия като другите; призовава Комисията да преразгледа общата

здравноосигурителна схема на институциите на ЕС, така че тя да покрива цялостно потребностите от здравни грижи, свързани с уврежданията, по начин, съответстващ на Конвенцията;

44. подчертава, че свободното движение на европейските граждани трябва да се гарантира на лицата с увреждания и че за тази цел държавите членки трябва да осигурят взаимно признание на тяхното положение и социални права (член 18 от КПХУ на ООН);
45. счита, че Европейска карта за лица с увреждания би позволила на тези лица да излизат извън страните си и да се ползват от възможността за достъп до култура, транспорт и спорт, както и че следва да бъдат разгледани други предимства и да се насърчава взаимното им прилагане;
46. счита, че стратегията за цифровия единен пазар следва да бъде изпълнявана по начин, гарантиращ пълен достъп до всичките ѝ аспекти за лицата с увреждания;
47. отбелязва, че само около 48 % от хората с увреждания в ЕС работят и че само 27,8 % са завършили висше учебно заведение; подчертава, че е необходимо институциите на ЕС и държавите членки, в съответствие с член 27 от КПХУ на ООН, да премахнат всички съществуващи пречки по отношение на достъпа до заетост за хората с увреждания и да насърчават активни политики, чрез подходящо обучение и конкретни инструменти, които следва да поощряват и улесняват достъпа им до пазара на труда; насърчава обмена на най-добри практики между държавите членки по отношение на най-ефективните инструменти за увеличаване на равнищата на заетост;
48. подчертава, че за лицата с увреждания трябва да се гарантира недискриминационен достъп до системите за здравеопазване и здравна помощ, като се отчитат трудностите, които могат да възникнат при лечението на такива пациенти; подчертава по-специално, че трябва да се гарантира недискриминационен достъп до грижи в областта на сексуалното и репродуктивното здраве и че при никакви обстоятелства не следва да се налагат стерилизация или аборт против волята на дадено лице, както и че системите на здравеопазването следва също така да осигуряват идентифициране, докладване и превенция на сексуално насилие и/или на малтретиране;
49. подчертава, че трябва да се гарантира, че системите на здравното осигуряване не дискриминират лицата с увреждания;
50. счита, че следва да се разгледа въздействието на Директивата за трансграничните здравни услуги върху лицата с увреждания;
51. подчертава, че информираното съгласие на лицата с увреждания трябва да се получава за всички медицински интервенции, за които се изисква, и че всички необходими мерки трябва да са взети, за да се гарантира, че тези лица имат достъп до съответната информация и я разбират; подчертава, че това съгласие трябва да се даде лично, предварително и при пълно познаване на фактите, с всички необходими механизми, които да гарантират спазването на тези принципи, и че подобни подходящи мерки трябва да се предприемат също така по отношение на лицата с

психосоциални увреждания;

52. счита, че Регламентът за въздушния и морския транспорт следва да бъде преразгледан, за да се гарантира, че не може да бъде допусната никаква дискриминация, физическа или икономическа, срещу лицата с увреждания, и да се премахнат всички пречки в това отношение;
53. обръща внимание на препоръките на ООН относно необходимостта от гарантиране на измерение, свързано с равенството между половете, във всички политики по отношение на лицата с увреждания, и по-специално политиките за борба с насилието и дискриминацията; призовава ЕС да подпише Конвенцията на Съвета на Европа относно предотвратяването и борбата с насилието срещу жените и домашното насилие (Конвенцията от Истанбул) като по-нататъшна стъпка в борбата с насилието срещу жените и момичетата с увреждания; призовава също така ЕС да насърчава политики за борба срещу дискриминацията на лицата с увреждания;
54. приканва всички държави – членки на ЕС, да се споразумеят за силна директива относно достъпността на уебсайтовете на публичните органи, която следва да включва всички уебсайтове, предоставящи обществени услуги, включително когато те са предоставени от частни субекти и/или са финансирани или частично финансирани с публични средства – мобилен интернет, мобилни приложения и документи за изтегляне (Word, PDF и т.н.), които се използват широко при онлайн процеси; призовава институциите на ЕС да гарантират достъпността на всички свои уебстраници и документи за лицата с увреждания;
55. призовава за бързо ратифициране на Договора от Маракеш за улесняване на достъпа до публикувани произведения за незрящи лица, лица с увредено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали; отбелязва с дълбоко възмущение, че седем държави – членки на ЕС, формират блокиращо малцинство, което пречи на процеса на ратифициране на Договора от Маракеш, и настоятелно ги призовава да преразгледат позицията си и да улеснят ратифицирането, независимо от това дали съществува необходимост от преразглеждане на правната рамка на ЕС и независимо от очакваното решение на Съда на Европейския съюз по въпроса за компетентността, което може да отнеме няколко месеца;
56. призовава за спешно деблокиране на Директивата на ЕС за борба с дискриминацията, по която не е отбелязан никакъв напредък в Съвета от 2008 г. насам.

**РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ
В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ**

Дата на приемане	19.4.2016
Резултат от окончателното гласуване	+: 28 -: 1 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Marina Albiol Guzmán, Margrete Auken, Alberto Cirio, Pál Csáky, Rosa Estaràs Ferragut, Eleonora Evi, Peter Jahr, Rikke Karlsson, Jude Kirton-Darling, Notis Marias, Edouard Martin, Roberta Metsola, Marlene Mizzi, Julia Pitera, Gabriele Preuß, Eleni Theoharous, Jarosław Wałęsa, Cecilia Wikström, Tatjana Ždanoka
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Enrique Calvet Chambon, Kostadinka Kuneva, Miltiadis Kyrkos, Jérôme Lavrilleux, Julia Reda, Ángela Vallina
Заместници (чл. 200, пар. 2), присъстващи на окончателното гласуване	José Blanco López, Martina Dlabajová, Zbigniew Kuźmiuk